

คำวินิจฉัยของ นายจุ่มพล ณ สงขลา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒/๒๕๖๔

วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอให้มีคำสั่งยุบพรรคไทยพัฒนา

ด้วยนายทะเบียนพรรคการเมืองได้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญอ้างว่าได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรครักไทยพัฒนาเป็นพรรคการเมือง ตั้งแต่วันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๔๓ โดยมีรายละเอียดการดำเนินการดังนี้

๑. เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๔ คณะกรรมการจัดตั้งพรรครักไทยพัฒนา จำนวน ๑๕ คน ได้จัดประชุมเพื่อกำหนดนโยบายพรรค ข้อบังคับพรรค และเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรครักไทยพัฒนา

๒. เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นหัวหน้าพรรครักไทยพัฒนา ได้ยื่นคำขอจัดตั้งพรรครักไทยพัฒนาต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง โดยมีคณะกรรมการบริหารพรรครักไทยพัฒนา จำนวน ๑๕ คน

๓. เมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๔๓ นายทะเบียนพรรคการเมือง ได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรครักไทยพัฒนา

๔. นายทะเบียนพรรคการเมืองได้ตอบรับการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการบริหารพรรครักไทยพัฒนากรณี นายไพบูลย์ สุนทรภู่ หัวหน้าพรรครักไทยพัฒนา ซึ่งทำให้คณะกรรมการบริหารพรรครักไทยพัฒนาต้องปรับเปลี่ยนตำแหน่งทั้งหมด ตามประกาศนายทะเบียนพรรคการเมือง เรื่อง ตอบรับการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการบริหารพรรครักไทยพัฒนา ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๔

ซึ่งภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับตั้งแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดแจ้งการจัดตั้งพรรครักไทยพัฒนา คือภายในวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ที่พรรครักไทยพัฒนาต้องดำเนินการให้มีสมมาธิคติแห่งกฎหมาย ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ เมื่อครบกำหนดเวลาดังกล่าวข้างต้นแล้ว ปรากฏว่าพรรครักไทยพัฒนาไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ ซึ่งเป็นเหตุให้ต้องยุบพรรคการเมืองตามมาตรา ๖๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรครักไทยพัฒนาตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

รองหัวหน้าพรรคไทยพัฒนารักษากิจการแทนหัวหน้าพรรคได้รับสำเนาคำร้องแล้วมีหนังสือชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า ภายในระยะเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคไทยพัฒนา ก่อนในวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๓ พรรคไทยพัฒนาดำเนินการให้มีสมาชิกพรรคได้เพียงสองพันสองร้อยสี่สิบสามคน ขณะนี้ได้ดำเนินการหาสมาชิกพร้อมสาขาอยู่ จึงขอโอกาสให้ขยายเวลาอีกสามสิบวันนับแต่วันที่พรรคไทยพัฒนายื่นคำร้องแล้ว

ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่าพรรคไทยพัฒนา ไม่สามารถดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป และไม่อาจจัดตั้งสาขาพรรคอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขาภายในระยะเวลาตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระราชการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ กำหนดไว้ตามที่ผู้ร้องกล่าวอ้าง ดังนั้น นายทะเบียนพระราชการเมืองจึงมีอำนาจจารองขอต่อศาลรัฐธรรมนูญโดยเวลาจัดตั้งพรรคอีกสามสิบวันนั้น เห็นว่า เป็นกรณีที่ไม่มีบทบัญญัติใดให้อำนาจศาลรัฐธรรมนูญที่จะกระทำเช่นนั้นได้

อาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระราชการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง จึงมีคำสั่งให้ยุบพรรคไทยพัฒนา แจ้งคำสั่งให้นายทะเบียนทราบเพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา

นายจุ่มพล ณ สงขลา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ